

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 1082: Nửa Phần Trước Là Nói Với Người Mới Phát Đại Tâm

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 095)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Nửa phần trước là nói với người mới phát đại tâm. Không và Hữu đều khiến cho họ chẳng chấp trước, để khế hợp với Trung đạo. Phàm những chỗ nói “tức phi” (chẳng phải), “thị danh” (gọi là), ngũ khí phần lớn đều bao quát cả hai bên, đã không chấp Hữu, cũng không chấp Không. “Thị danh” hàm chứa ý nghĩa: danh tướng tuy là giả lập, nhưng chẳng phải là không có.】

Có cái đạo vị như thế ở trong đó. Ý chính này, ở phần mở đầu của quyển thứ tư trong phần “Tiết Yếu”, tôi đã báo cáo cùng chư vị rồi, giải thích rõ ý nghĩa đại cương hai phần trước và sau của kinh Kim Cang. Phần trước là nói với người mới phát tâm; mới phát tâm, nói thật ra chẳng phải là người thường, kinh Đại Thừa nói với chúng ta, “Phát Tâm Trụ” chính là Bồ-tát Sơ Trụ của Viên giáo, Bồ-tát Sơ Trụ là người mới phát tâm, là nói với họ. Trong từng lời hỏi đáp, ý nghĩa đều là chỉ dạy hai bên Không và Hữu đều không thể chấp trước. Nói “tức phi”, chính là mang ý nghĩa không thể trụ chấp; nói “thị danh”, là không chấp Không. Nói “tức phi”, là không chấp Hữu; “thị danh”, là không chấp Không. Vì sao không chấp Không? Danh tướng tuy là giả, nhưng cái giả đó nó đang bày ra trước mắt chúng ta. Sự việc này, chúng ta quả thực không thể lơ là, nhất định phải làm cho rõ ràng rành mạch những lý và sự này. Nếu không làm rõ ràng, thì chúng ta trong cuộc sống hằng ngày, cái gọi là không đề khởi được công phu quán chiếu, cũng tức là điều chúng ta thường nói: trong cuộc sống hằng ngày, đối người, đối sự, đối vật, quý vị có cách nhìn nhận như thế nào. Những nguyên lý nguyên tắc mà kinh Đại Thừa giảng cho quý vị, quý vị có áp dụng vào trong cuộc sống hằng ngày hay không? Nếu như hoàn toàn không áp dụng được, ngày tháng vẫn cứ qua đi như bình thường, cứ trôi qua từng ngày từng ngày một, thế thì không được. Cứ sống mờ mịt qua ngày như

vậy, thì học Phật cũng như không học; quý vị chưa áp dụng được, chưa nhìn rõ thực trạng của muôn vàn hiện tượng trước mắt, quý vị chưa hề nhìn thấy.

Phật vì chúng ta nói rõ chân tướng của vũ trụ nhân sinh, tuy Ngài nói một cái búng tay có sáu mươi sát-na, một sát-na có chín trăm lần sinh diệt, điều này đối với người thời cổ đại đã là rất khó tưởng tượng rồi. Tất cả mọi hiện tượng, y báo chánh báo trang nghiêm của mười pháp giới, đều là một việc như vậy cả, đó là hiện tượng nghiệp nhân quả báo tương tục sinh diệt trong từng sát-na. Cho nên nói thật, là “đương thể tức không, liễu bất khả đắc” (bản thể vốn là không, hoàn toàn chẳng thể có được), đây là lời chân thật, tuyệt đối không giả. Tâm của phàm phu chúng ta quá thô thiển, Phật nói với chúng ta, chúng ta đều không thể hội được. Thế nhưng lời này, nếu đem nói với các nhà khoa học hiện đại, thì sự thể hội của họ sẽ vô cùng sâu sắc, sâu sắc hơn sự thể hội của chúng ta. Chúng ta theo như lời Phật giảng trong kinh, một búng tay có sáu mươi sát-na, kinh giảng “Lực sĩ” chính là người có thân thể cực kỳ khỏe mạnh cường tráng, họ búng rất nhanh, búng rất có lực, thông thường mà nói thì một giây đồng hồ có thể búng bốn lần, cũng không nhiều lắm. Lấy 4 nhân với 60 rồi nhân tiếp cho 900, vừa đúng hai cái 108.000; nói cách khác, chính là một phần 216.000 của một giây. Một phần 216.000 giây! Sự thật chân tướng mà Phật giảng cho chúng ta chính là như vậy. Điều này đối với người thuở trước quả thực rất khó để tư duy tưởng tượng ra được.

Đến thời nay thì không được rồi. Thời nay vì sao lại không được? Chúng ta phải biết rằng, lời Phật dạy vốn là phương tiện, chứ chưa hề nói đến tướng chân thật; bàn về tướng chân thật, kỳ thực Phật trong kinh có giảng, trong kinh Lăng Nghiêm đã nói với chúng ta: “Đương xứ xuất sinh, đương xứ diệt tận” (sinh ra ngay tại chỗ đó, diệt đi ngay tại chỗ đó). Cái “đương xứ” (ngay tại chỗ) đó, không gian và thời gian gần như bằng không, các nhà khoa học hiện đại không có cách nào quan sát ra được. Chúng ta dùng khoa học hiện đại để quan sát, các nhà khoa học đã khẳng định rồi, tất cả mọi hiện tượng vật chất chẳng qua chỉ là sự dao động dạng sóng mà thôi, nói là dao động hay nói là dạng hạt (lập tử) thì đều thông suốt cả. Chúng ta hãy dùng thường thức của khoa học hiện đại để nói, mọi người thông thường đều biết tốc độ của ánh sáng, ánh sáng có sóng, điều này chúng ta đều biết, cái gọi là quang tử (hạt ánh sáng), quang ba (sóng ánh sáng), nói quang tử hay quang ba đều được cả, tốc độ của ánh sáng trong một giây đồng hồ là 300.000 ki-lô-mét (km). Nếu lấy chiều dài một ki-lô-mét để nói, ánh sáng đi một ki-lô-mét cần bao nhiêu thời gian? Chúng ta đều biết, là một

phần 300.000 giây. Một giây nó đi được 300.000 ki-lô-mét, vậy mất một phần 300.000 giây để đi một ki-lô-mét. Một ki-lô-mét là 1.000 mét, vậy ánh sáng đi một mét thì mất bao nhiêu thời gian? Thế thì chẳng phải là một phần 300.000 giây đâu, đây là một mét. Tiếp tục tính từ một mét, vậy một centimét thì sao? Lại muốn quan sát tiếp, một phần ngàn của một centimét, một phần vạn của một centimét. Thế là từ chỗ này, chúng ta liền liễu giải được cái trạng huống “đương xứ xuất sinh, đương xứ diệt tận” mà kinh Lăng Nghiêm đã giảng. Đây là điều mà các nhà khoa học ngày nay không có cách nào quan sát được. Chúng ta nói một phần ngàn milimét, một phần vạn milimét, ánh sáng cần bao nhiêu thời gian để đi qua? Đây chính là chân tướng của sự thật. Nói thật ra, hai câu này Phật giảng là hay nhất: “Đương xứ xuất sinh, đương xứ diệt tận”, hai câu này giảng vô cùng viên dung. Y báo và chánh báo trang nghiêm của mười pháp giới là gì? Chính là hiện tượng này đây. Chẳng phải chỉ là một giây đồng hồ có hai cái 108.000, đó mới chỉ là lời nói phương tiện của Thế Tôn; “đương xứ xuất sinh, đương xứ diệt tận” mới là lời chân thật của Thế Tôn.

Quý vị cho rằng có một sự vật tồn tại ư? Không có! Phàm phu cứ cho rằng thật sự có một sự vật tồn tại, chẳng biết được rằng đây là cái tướng tương tục (nối tiếp nhau) sinh diệt của nghiệp nhân quả báo, không hề hay biết! Cứ so đo tính toán chi li, vọng tưởng, phân biệt, chấp trước kiên cố chẳng thể phá trừ. Chúng sinh mê hoặc điên đảo, mê ở chỗ nào? Ở chỗ không liễu giải được chân tướng sự thật, đó là mê! Trong ý thức thì nghĩ ngợi lung tung, miệng thì nói năng bậy bạ, thân thì làm càn làm bậy, toàn làm những việc như vậy. Đây chính là cái mà trong mắt của Thế Tôn nhìn thấy gọi là “kẻ đáng thương xót”, thật sự là đáng thương! Hoàn toàn không phải là sự thật. Thế nên, đối với những người mới phát tâm Bồ-đề, mới phá được vô minh, nửa phần trước của kinh Kim Cang là vì họ mà nói. Đặc biệt chỉ điểm rõ là hai bên Không và Hữu đều không trụ, đây là đã nói ra cái đạo lý nguyên do căn bản, nói ra nguyên do thực sự của hai bên Không và Hữu. “Tướng hữu thể không” (Tướng thì có nhưng Thể là không), tướng là huyễn tướng, tức là tướng đều chẳng thể có được; những cái tướng mà chúng ta nhìn thấy, bởi vì nó là “tướng tương tục”, nên mới sinh ra sự hiểu lầm.